

prvouka

PREKLADOVÝ SLOVNÍK ZÁKLADNÝCH POJMOV PRE ZŠ

PRVOUKA / KÖRNYEZETISMERET

slovensko-maďarský/szlovák-magyar

Zostavovatelia

PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD., PhDr. Janka Píšová, PhD.

Preklad

PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD.

Recenzenti

Mgr. Peter Gregorík, PhD., PhDr. Jitka Maříková Tůmová

Grafická úprava

Ing. Gabriela Némethová

Návrh obálky a ilustrácie

Margo Uralskaia

Materiál je intelektuálnym výstupom projektu č. 2019-1-SK01-KA201-060698 Slovenčina pre deti cudzincov – pomôcka pre pedagógov a rodičov pri inklúzii detí cudzincov do výchovno-vzdelávacieho procesu v Slovenskej republike, ktorý bol financovaný Európskou úniou v rámci programu Erasmus+

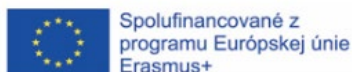
Podpora Európskej komisie, na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

Vydal: © Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 831 03 Bratislava

Rok vydania: 2021

ISBN 978-80-8118-250-1

EAN 9788081182501

A

adresa *adresy* cím
adresa bydliska a lakóhely
 címe/lakcím
adresa školy az iskola címe
auto *autá* autó
autobus *autobusy* autóbusz

B

behat' *behá behajú* nedok. futni
bezpečnostné pravidlá biztonsági
 szabályok
bicykel *bicykle* bicikli/kerékpár
blesk *blesky* villám
bocian biely fehér golya
borovica lesná erdeifenyő
brada *brady* áll
buk lesný európai bükk/közönséges bükk
bydlisko *bydliská* lakhely
bylina *byliny* lágy szárú növény

C

cesta *cesty* út
cestovat' *cestuje cestujú* nedok. utazni

Č

čas *časy* idő
čelo *čelá* homlok
čistota tela a test tisztasága
 členovia rodiny ↗ **rodina**
človek *ľudia* ember
čuch szaglás

D

dátum *dátumy* dátum
dážď *dažde* eső
dážďovka zemná földigiliszta
deň *dni* nap
detstvo gyermekkor
dlaň *dlane* tenyér
dĺžka *dĺžky* hosszúság

dnes prísl. ma
dolu prísl. lenn/lent
dom *domy* ház
 číslo domu házszám
doprava *dopravy* közlekedés
dopravné značky közlekedési
 táblák/közúti jelzőtáblák
dopravný prostriedok közlekedési
 eszköz

dovolenka *dovolenky* szabadság
dravec *dravce* ragadozó
dub letný kocsányos tölgy
dýchanie légzés
dýchat' *dýcha dýchajú* nedok. lélegezni

E

elektrický prúd villanyáram

F

farba *farby* szín
filtrácia *filtrácie* szűrés

H

hasič *hasiči* tűzoltó
hlava *hlavy* fej
hlina agyag
hmat tapintás
hmyz hromad. rovar
hodina *hodiny* óra
hodiny pomn. óra
 presýpacie **hodiny** homokóra
hore prísl. fenn/fent

CH

chodba *chodby* folyosó
choroba *choroby* betegség
chov *chovy* állattenyésztés/tenyésztés
chovat' *chová chovajú* nedok. tenyészteni
chrbát *chrbtý* hát
chrbtica *chrbtice* hátgerinc
chut' *chute* ízlés
 horká **chut'** keserű íz

kyslá *chut'* savanyú íz
 sladká *chut'* édes íz
 slaná *chut'* sós íz
chvost *chvosty* farok

I/Í

ihličie hromad. tűlevél
íl vályog

J

jar *jari* tavasz
jazero *jazerá* tó
jazyk *jazyky* nyelv
jedáleň *jedálne* ebédlő
jeseň *jesene* ősz
jež tmavý európai sün

K

kalendár *kalendáre* naptár
kapor obychajný ponty
kapsička *pastierska* pásztortáska
kde prísl. hol
ker *kry* eserje
kĺb *kĺby* ízület
klíčenie csirázás
kmeň *kmene* törzs
knižnica *knižnice* könyvtár
kohút *kohúty* kakas
koleno *kolená* térd
konár *konáre* ág
končatina *končatiny* végtag
 dolná končatina alsó végtag
 horná končatina felső végtag
koniec *konce* vég/vége
koreň *korene* gyökér
korist' *koristi* zsákmány
koruna *koruny* korona
kost' *kosti* csont
 ramenná kost' karcsont
 stehenná kost' combcsont
kostra *kostry* csontváz
kov *kovy* fém

koža *kože* bőr
kôň domáci ló
krajina *krajiny* táj, vidék/ország
kridlo *kridla* szárny
križiak obychajný koronás keresztespók
krt obychajný (podzemný) közönséges vakond
kura *domáca* házi tyúk
kvet *kvety* virág
kyvadlo *kyvadlá* inga

L/L'

laboratórium *laboratóriá* laboratórium
ľad *ľady* jég
laket' *lakte* könyök
lastovička obychajná (domová) füstifecske
látka *látky* anyag
lebka *lebky* koponya
lekár *lekári* orvos
 lekárka *lekárky* orvosnő
lekáreň *lekárne* gyógyszerész
lekno biele fehér tündérrózsa
les *lesy* erdő
 ihličnatý les tűlevelű erdő
 listnatý les lomblevelű erdő
leto *letá* nyár
lietadlo *lietadlá* repülőgép
lietat' *lieta lietajú* nedok. repülni
liezt' *lezie lezú* nedok. mászni
lipa *malolistá* kislevelű hárs
list *listy* levél
líška *hrdzavá* vörös róka
lod' *lode* hajó
lov *lovy* vadászat
lovit' *loví lovia* nedok. vadászni
lúka *lúky* rét

M

mačka *domáca* házi macska
mast' *masti* zsír
materiál *materiály* anyag
 nepriehľadný materiál nem átlátszó anyag

nepriesvitný materiál nem áttetsző anyag

priehľadný materiál átlátszó anyag

priesvitný materiál áttetsző anyag

mäkký *mäkká mäkké* puha

mäsiar *mäsiari* hentes/mészáros

mäso *mäsá* hús

med *medy* méz

medved' *hnedý* barna medve

meno *mená* név

meranie *merania* mérés

merat' *meria merajú* nedok. mérni

mesiac *mesiace* hónap

mláďa *mláďatá* állatok kicsinyei

mlieko *mlieka* tej

more *moria* tenger

mravec *lesný* erdei vöröshangya

mravenisko *mraveniská* hangyaboly

N

nad predl. felett/fölött

námraza *námrazy* jegesedés

narodeniny pomn. születésnap

necht *nechy* köröm

noc *nocí* éjszaka

noha *nohy* láb

nos *nosy* orr

Nový rok újév

O

obec *obce* község

obchodník *obchodníci* elárusító

obchodníčka *obchodníčky* elárusító nő

obydlie *obydlia* lakóhely

odparovanie párolgás

odparovať sa *odparuje odparujú* nedok. párologni

ohneň *ohne* tűz

oko *oči* szem

opeľovanie beporzás

opeľovať *opeľuje opeľujú* nedok. beporozni

orgán *orgány* szerv

organizmus *organizmy* szervezet

orientácia v okolí tájékozódás a környéken

ovca *domáca* juh/birka

P

pagaštan *konský* vadgesztenye

palec *palce* hüvelykujj

pamäťihodnosť *pamäťihodnosti* nevezetesség

pamiatka *pamiatky* műemlék

Pamiatka zosnulých halottak napja

para *pary* pára

vodná para vízpára/vizgőz

park *parky* park

pekár *pekári* pék

pera *pery* ajak

perie *hromad.* tollazat

pestovanie termesztés

pestovať' *pestuje pestujú* nedok. termeszteti

piesok *piesky* homok

plameň *plamene* láng

plán *plány* terv

plávať *pláva plávajú* nedok. úszni

plazenie csúszás/kúszás

plaziť sa csúszni/kúszni

plece *plecia* váll

plesnivec *alpínsky* havasi gyopár

plod *plody* termés

nezrelý plod éretlen termés

zrelý plod érett termés

plutva *plutvy* uszony/úszó

počasie időjárás

pod predl. alatt

podmienka *podmienky* feltétel

pohyb *pohyby* mozgás

pokus *pokusy* kísérlet

pole *polia* szántóföld/mező

policajt *policajti* rendőr

policajtka *policajtky* rendőrnő

polícia rendőrség

pomôcka *pomôcky* segédeszköz

postup *postupy* munkamenet

poštár *poštári* postás
poštárka *poštárky* postásnő
potok *potoky* patak
potom prísl. aztán/azután
potrava *potravy* táplálék/élelem
 príjem potravy táplálékbevitel
povolanie *povolania* foglalkozás
pozorovanie *pozorovania* megfigyelés
pôda *pôdy* talaj
práca *práce* munka
prázdniny pomn. szünidő
predmet *predmety* tárgy
predtým prísl. azelőtt
přh'ava (žih'ava) *dvojdómá* nagy csalán
priechod pre chodcov gyalogos-
 átkelőhely/zebra
priezvisko *priezviská* vezetéknev
príroda természet
 neživá **príroda** élettelen természet
 živá **príroda** élő természet
prírodné javy természeti jelenségek
prispôsobenie alkalmazkodás
prispôsobit' sa *prispôsobí prispôsobia*
 nedok. alkalmazkodni
prostredie *prostredia* környezet
prst *prsty* ujj
pšenica ozimná közönséges búza
puk *puky* rügy
púpava lekárska gyermekláncfű/pitypang

R

rameno *ramená* kar
rast növekedés
rást' *rastie rastú* nedok. növekedni
rastlina *rastliny* növény
rebríček obyčajný közönséges cickafark
rebro *rebrá* borda
republika *republiky* köztársaság
 Slovenská **republika** Szlovák
 Köztársaság
režim dňa napirend
rieka *rieky* folyó
robotnica *robotnice* dolgozó méh

ročné obdobie évszak
rodič *rodičia* szülő
rodina *rodiny* család
 členovia **rodiny** családtagok
rok *roky* év
rosa *rosy* harmat
rovina *roviny* síkság
rozmnožovanie szaporodás
rozmnožovat' sa *rozmnožuje rozmnožujú*
 nedok. szaporodni
rozpúšťanie oldódás
rozpúšťat' sa *rozpúšťa rozpúšťajú* nedok.
 oldódni
ruka *ruky* kéz
ruža šipová vadrózsa/csipkerózsa
ryba *ryby* hal

S

samec *samce* hím
semafor *semafory* szemafor/közúti
 jelzőlámpa
semeno *semená* mag
skákat' *skáče skáču* nedok. ugrálni
slimák záhradný éti csiga
slnečné žiarenie napsugárzás
Slnko Nap
sluch hallás
sneh hó
srst' *srsti* szőrzet
starostlivosť o zdravie egészségről való
 gondoskodás
stavec *stavce* csigolya
stehno *stehná* comb
stonka *stonky* szár
strojník *strojnici* gépész
strom *stromy* fa
 ihličnatý **strom** tűlevelű fa
 listnatý **strom** lomblevelű fa
studený *studená studené* prid. hideg
súš *súše* szárazföld
sval *svaly* izom
svetelné zdroje fényforrások
svetlo *svetlá* fény
sviatok *sviatky* ünnep

Š

šatňa *šatne* öltöző

škola *školy* iskola

školák *školáci* iskolás

školská tabuľa tábla (iskolai)

školská taška iskolatáska

školská trieda ↗ **trieda**

školský dvor iskolaudvar

štát *štáty* állam

štátna vlajka ↗ **vlajka**

štátny symbol állami szimbólum

štátny znak címer

šupina *šupiny* pikkely

T

tabuľka *tabuľky* táblázat

tam prisl. ott

telo *telá* test

ľudské telo emberi test

telocvičňa *telocvične* tornaterem

tepló *teplá* meleg

teplý *teplá teplé* príd. meleg

tieň *tiene* árnyék

tiesňová linka segélyhívószám

tma sötétség

trieda *triedy* osztály, tanterem

školská trieda (iskolai) osztály,
tanterem

trúd *trúdy* here

trup *trupy* törzs

tu prisl. itt

tur domácí szarvasmarha

tvár *tváre* arc

tvar *tvary* alak/forma

tvrdý *tvrdá tvrdé* prisl. kemény

tykadlo *tykadlá* csáp

týždeň *týždne* hét

U/Ú

učiteľ *učitelia* tanító bácsi

učiteľka *učiteľky* tanító néni

ucho *uši* fül

úl *úle* kaptár

ulica *ulice* utca

umývať *umýva umývajú* nedok. mosni

únava fáradtság

úroda *úrody* termés

úrodnosť termékenység/termőképesség

ústa pomm. száj

ušnica *ušnice* fülkagyló

užovka *obyčajná* vízisikló

V

vajce *vajcia* tojás

včela *medonosná* mézelő méh/házi méh

včelia rodina méhcsalád

včera prisl. tegnap

vedec *vedci* tudós

Veľká noc húsvét

veľkosť *veľkosti* méret

veverica stromová európai mókus

Vianoce pomm. karácsony

vlajka *vlajky* zászló

štátna vlajka állami zászló

vlak *vlaky* vonat

vlas *vlasy* haj

vľavo prisl. balra

vlna gyapjú

voda *vody* víz

podzemná voda talajvíz

vodné zdroje vízforrások

voš *detská* fejtetű/hajtetű

vôňa *vône* illat

vpravo prisl. jobbra

vpredu prisl. elől

vrch *vrchy* hegy

východ slnka napkelte

vyvíjať sa *vyvíja vyvíjajú* nedok. fejlődni

vývin *výviny* fejlődés

vzadu prisl. hátul

vzduch levegő

Z

začiatok *začiatky* kezdet

zadok *zadky* fenék

záhrada *záhrady* kert

záchranná zdravotná služba

mentőszolgálat

zajac pol'ný mezei nyúl

zajtra prísl. holnap

západ slnka napnyugta

zber gyűjtés/betakarítás, szedés

zbierať *zbiera zbierajú* nedok. gyűjteni

zdravie egészség

zdroj svetla fényforrás

zima *zimy* tél

zlomenina *zlomeniny* csonttörés

zmysly človeka az ember érzékszervei

znečistenie szennyeződés

znečisťovať *znečisťuje znečisťujú* nedok.
szennyezni

zrak látás

zvierá *zvieratá* állat

zvuk *zvuky* hang

Ž

žiabre pomn. kopolyú

žiak *žiaci* tanuló

žiarovka *žiarovky* villanyégő

živina *živiny* tápanyag

živočích *živočíchy* élőlény/állat

suchozemské živočích szárazföldi
állatok

vodné živočích vízi állatok

životné podmienky életfeltételek

životné prejavy életmegnyilvánulások

životný štýl életmód

zdravý životný štýl egészséges életmód